Visie op Geldrop-Mierlo 2040

Vitaliteit en inclusiviteit van inwoners

Status : definitief

Versie : 1.1

Datum : 31 mei 2022

Wijdverbreid woongeluk in Geldrop-Mierlo in 2040

Vitaliteit en inclusiviteit voorop

We schrijven 2040, zo'n twintig jaar verder dan nu. Geldrop en Mierlo zijn twee levendige verweven dorpen, die elkaar versterken doordat ze elk hun eigen kwaliteiten hebben. Geldrop is licht verstedelijkt en herbergt in het verlengde daarvan een groot arsenaal aan voorzieningen. Mierlo heeft een meer landelijk, dorps karakter. Geldrop-Mierlo 'heeft het allemaal' door de mooie combinatie van stad en land.

Geldrop-Mierlo is een echte woongemeente, waar het welzijn van de inwoners centraal staat en waar welvaart voor iedereen bereikbaar is. De sfeer is goed, er zijn volop voorzieningen, er is reuring in de centra en er is voor iedereen een veilige en prettige leefomgeving. Het is fijn wonen in Geldrop-Mierlo en mensen uit de beide dorpen en de omliggende gemeenten recreëren er graag. We hebben het dorpse, gemoedelijke karakter in Mierlo behouden en in Geldrop weer meer teruggebracht door te focussen op de sociale cohesie in wijken. Kleinschaligheid en gemoedelijkheid gecombineerd met stadse voorzieningen in of in de nabijheid van de gemeente, dat maakt Geldrop en Mierlo aantrekkelijk.

Het gaat ons goed, omdat we inzetten op vitaliteit en inclusiviteit. Inwoners zijn vitaal doordat zij bewuste keuzes maken ten aanzien van hun gezondheid, hun sociale situatie, hun economische situatie en hun veiligheid. Waar nodig worden zij daarbij geholpen. Door aan de voorkant met elkaar de goede dingen te doen, wordt voorkomen dat er problemen ontstaan. Daarnaast kan iedereen zichzelf zijn. We kijken naar elkaar om en zorgen er samen voor dat iedereen erbij hoort, in onze gemeenschap die gebaseerd is op vertrouwen in elkaar.

Ons welzijn en onze welvaart ontlenen we voor een belangrijk deel aan de fijne omgeving waarin we leven. Goede woonmogelijkheden, elkaar kunnen ontmoeten, basisvoorzieningen dichtbij, veel te doen om ons heen, een prettige beleving door sfeer en groen, een goede bereikbaarheid met fiets, auto en OV, gezond kunnen leven, enzovoorts. Geldrop-Mierlo is in 2040 een inspiratievolle, levendige plek om te wonen en recreëren. Temidden van een bruisende en economisch sterke regio.

Geldrop en Mierlo zijn met elkaar verweven en hebben samen de kracht van het *stadteland*.

Geldrop-Mierlo, twee dorpen met een eigen identiteit, samen een krachtige gemeente

Eeuwenlang is de textielnijverheid in Geldrop de belangrijkste bron van inkomsten geweest. Het werd hierdoor een industrieel dorp, wat naar het stadse neigde.

Mierlo heeft van origine een agrarisch karakter. In het verleden lag de nadruk op de kersenteelt en huisnijverheid; door de tijd heen zijn er meer veehouderijen gekomen. Mierlo is een echt dorp, waar de mensen elkaar kennen en met een actief verenigingsleven.

Naar de toekomst toe zien we Geldrop en Mierlo ieder hun eigenheid behouden en verder uitgroeien tot een krachtig stel. Het *stadteland* in het Brainport Eindhoven, waar woongeluk van inwoners voorop staat, met veel voorzieningen in de gemeente of in de nabijheid en volop recreatiemogelijkheden. Twee mooie dorpen tussen twee steden in, waarmee Geldrop-Mierlo een rustigere, groene plek is temidden van stadse bedrijvigheid.

Samen leven in een fijne leefomgeving

We gaan voor vitaliteit en inclusiviteit

We kiezen een gezonde leefstijl: we hebben aandacht voor een gezond gewicht, bewegen voldoende en denken aan onze mentale gezondheid. We hebben het vermogen om ons aan te passen aan nieuwe omstandigheden en zijn in staat om zelf regie te voeren bij fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven. We kunnen daardoor omgaan met gezondheidsklachten en tegenslagen. Onze woonomgeving is aantrekkelijk en goed ingericht op onze gezonde leefstijl.

We zijn daarnaast een veerkrachtige gemeenschap die leeft, tegenslag kan verwerken, zichzelf herstelt en ontwikkelt. In Geldrop-Mierlo kan iedereen meedoen, ongeacht iemands beperkingen, achtergrond, geaardheid of financiële situatie, Iedereen is gelijkwaardig en wordt gelijkwaardig benaderd. In onze gemeente draait het om de mensen. We hebben het goed met elkaar en kunnen wonen, bewegen en recreëren in een prettige leefomgeving. Het is een plek met hart waar mensen zich thuis voelen en met elkaar zijn verweven door families, vriendenkringen, verenigingen, wijken en andere verbanden. We zijn in staat om voor onszelf en voor elkaar te zorgen, mee te doen, ons te ontwikkelen, mee te werken en elkaar te ontmoeten.

Sterke wijken en netwerken

Door onze keuze voor kleinschaligheid in wijken hebben we het dorpse karakter weten te behouden of versterkt. We ontmoeten elkaar en kennen elkaar. We zijn daardoor trots op waar we wonen en we voelen ons thuis en veilig in onze eigen leefomgeving. We voelen ons onderdeel van de gemeenschap en nemen eraan deel. Dat verwachten we ook van elkaar, ongeacht wie je bent, wat je doet of waar je vandaan komt. We nemen elkaar serieus door een open en nieuwsgierige houding aan te nemen en ons actief te verdiepen in elkaars zienswijze, achtergrond en wereldbeelden. We kiezen voor dialoog en samenwerking en bekijken de dingen vanuit verschillende perspectieven. We leren ook van elkaar, door het verschil in visies, ervaringen en competenties te omarmen.

Onze insteek op gezondheid en sociale cohesie wordt qua leefomgeving ondersteund door groene wijken en ruimte voor ontmoeting. We hebben in alle wijken een variatie aan levendige ontmoetingsplekken en treffen elkaar in allerlei netwerken, zoals binnen verenigingen, school, online, het buurtfeest, enzovoorts. Bewoners van de wijk kunnen er zelf laagdrempelig activiteiten organiseren en recreatieve initiatieven ontplooien. Elke wijk of buurt heeft een eigen dynamiek, behoeften en mogelijkheden. Met elkaar bouwen we en zorgen we voor leefbare, veilige wijken, met een actieve rol voor inwoners en ondernemers vanuit burgerschap en (mede)eigenaarschap. Hierdoor zijn we als gemeenschap veerkrachtig en helpen we elkaar. Vele vrijwilligers dragen in alle vormen en maten hun steentje bij en zijn de ruggengraat in de wijk.

Door woon- en recreatiefunctie bijdragen aan een aantrekkelijke regio

Wonen in Geldrop-Mierlo
Binnen de regio heeft Geldrop-Mierlo een belangrijke woon- en recreatiefunctie, wat er sterk aan bijdraagt dat de regio een aantrekkelijke omgeving is om neer te strijken en er te komen werken. We voorzien binnen de regio in een substantieel aantal woningen, in alle vormen en maten, passend bij de mensen die in Geldrop en Mierlo willen wonen. Geldrop-Mierlo kent een goede mix aan woningen, met voor elk wat wils. Hierdoor is er ook een goede mix qua doelgroepen in alle wijken. In woonwijken waar verouderde woningen stonden is het woningaanbod vernieuwd, voor een belangrijk deel met levensloopbestendige woningen. De woonwijken zijn iets verdicht door meerlaagse bebouwing neer te zetten, vooral in de centra en op plekken waar basisvoorzieningen geconcentreerd zijn. We hebben de verstedelijking en hoogbouw wel begrensd, om onze dorpse karakters te behouden. Om continu te kunnen schakelen, werken we met modulaire bouw voor betaalbare tijdelijke huisvesting. Alle nieuwbouw is direct duurzaam en aardgasvrij uitgevoerd, maar ook de bestaande woningen zijn verduurzaamd en aardgasvrij.

In alle wijken is er een goed gevarieerd en betaalbaar woningaanbod, passend bij de samenstelling van de bevolking en de ontwikkeling daarin. Bij vernieuwingen in wijken zoeken we met elkaar steevast de combinatie tussen wonen, verkeer, groen, elkaar ontmoeten, duurzaamheid, veiligheid, etc. Onze wijken zijn bovendien in belangrijke mate duurzaam ingericht qua energieverbruik en -opwekking. In de woonwijken en de centra is er veel groen en de groenstructuren zijn verbonden met elkaar en zorgen zo voor een natuurlijke verbinding tussen de wijken. Het groen draagt bij aan de leefkwaliteit en nodigt uit tot wandelen, sport en bewegen. Het groen in woonwijken en de centra zorgt ook voor schaduw in hete zomers en voor neerslagabsorberend vermogen bij hevige buien.

Veel voorzieningen in de buurt
Het woon- en leefklimaat in Geldrop-Mierlo is plezierig, onder andere doordat er zoveel voorzieningen zijn. Gezellige centra, een ziekenhuis, een zwembad, uitgebreide binnen- en buitensportfaciliteiten, veel recreatiemogelijkheden, een uitgebreid kunst- en cultuuraanbod, enzovoorts. In of nabij elke wijk een basisschool en ook een middelbare school hebben we zelf in huis. Het mooie is dat we qua voorzieningen binnen het Brainport Eindhoven alles vinden: theater, bioscoop, grote winkelcentra liggen in Eindhoven en Helmond binnen handbereik. De gemeenten in het Brainport Eindhoven vullen elkaar aan qua voorzieningen. Geldrop-Mierlo biedt de regio vele recreatievoorzieningen, binnen een dorpse en landelijke sfeer.

De centra zijn voor de bewoners een verblijfsgebied, waar diverse voorzieningen bij de hand zijn. Verouderde of leegstaande plekken zijn geherstructureerd en daardoor benut voor de bouw van woningen en het aanleggen van groen. De centra zijn hierdoor verdicht ten gunste van betaalbare woningen. Zowel het centrum van Geldrop als het centrum van Mierlo is multifunctioneel . Winkelen, recreëren, wonen, verblijven, cultuur en vermaak komen er samen. Ze vormen met hun mooie pleinen beide het stralende middelpunt van het dorpse leven en het vertrekpunt voor een recreatief bezoek of bezoek aan een evenement. De activiteiten en voorzieningen zorgen bovendien voor bezoekers. In Geldrop zijn het cultuurplein, horecaplein, kasteelplein en winkelplein mooi verbonden met elkaar.

In de woonwijken vinden we de basisvoorzieningen nabij: een buurtsuper, een apotheek, een huisarts, ontmoetingslocaties, etc. Mooi op een bereikbare afstand, ook voor ouderen en minder mobiele mensen, die hierdoor zelfredzaam kunnen wonen. De niet-dagelijkse winkelvoorzieningen hebben intussen allemaal hun plek gevonden in de centra. De winkels in de centra enerzijds en de woonwijken anderzijds beconcurreren elkaar zo niet.

Volop recreatiemogelijkheden
In onze natuur- en buitengebieden en in onze centra recreëren we zelf, naast dat inwoners van omliggende gemeenten erdoor worden aangetrokken. De centra en de wijken zijn groen en we hebben mooie natuur en cultuurhistorie. Het groen loopt zonder barrières door, binnen en buiten onze gemeente. Geldrop-Mierlo is samen met Nuenen en Son en Breugel de groene long in het verstedelijkte gebied van Eindhoven en Helmond. De natuurgebieden in Geldrop-Mierlo zijn biodivers en vitaal en sluiten op elkaar aan en op natuurgebieden in de regio (zoals het Van Gogh nationaal park, Gulbergen en het Dommelpark). De gaten in het natuurnetwerk zijn gevuld door natuur te realiseren in het beekdal van de Kleine Dommel en in het gebied Gijzenrooi. Naast recreatiemogelijkheden zorgen we ook voor rustige plekken waar de natuur voorop staat. Door onze investeringen in natuur en groen zijn we direct ook klimaatadaptief, door voldoende CO_2-opslag en voldoende waterbergend vermogen.

Het winkelgebied in Mierlo is compact. In de aanloopstraten heeft detailhandel plaats gemaakt voor woningen. Het centrum van Geldrop trekt vele soorten bezoekers door de verschillende functies van het centrum, bijvoorbeeld in de vorm van culturele voorzieningen, evenementen, maatschappelijke functies en horeca. Bovendien is er een openbaar vervoerknooppunt voor trein- en busvervoer en deelvervoer. Het centrumgebied is via een natuurpark verbonden met het Dommeldal. Het kasteel in Geldrop is een icoon in de regio en is – als één van de parels van het centrum – vanuit het centrum beleefbaar, waardoor de regionale meerwaarde goed uit de verf komt. Het ziekenhuis heeft een essentiële functie in het centrum en is daadwerkelijk onderdeel van het centrum.

Mobiliteit

We hebben goede wandel- en fietsverbindingen. Het fietsen binnen de bebouwde kom is aantrekkelijk door rechtstreekse, veilige verbindingen tussen wijken en de centra in Geldrop en Mierlo. Comfortabele snelfietsroutes naar Eindhoven en Helmond sluiten aan op de centra en bedrijventerreinen. Binnen Geldrop-Mierlo en voor korte afstanden gebruiken inwoners dus overwegend de fiets. Voor grotere afstanden of naar Eindhoven of Helmond maken we gebruik van bus of trein. De auto wordt alleen gebruikt voor verder weg gelegen bestemmingen. De wegen in de gemeente zijn daarom vooral ingericht op verblijf en langzaam verkeer. Onze autobereikbaarheid is goed. Doorgaand verkeer rijdt om Geldrop en Mierlo heen, waardoor de verkeersdruk in de gemeente beperkt is. We zijn daarvoor goed verbonden met het mobiliteitsnetwerk in de regio.

Het station in Geldrop is een OV-knooppunt met een hoge frequentie van treinen en met bushaltes. Verspreid door Geldrop en Mierlo staan laadpalen voor het opladen van elektrische auto's, omdat nagenoeg alle auto's elektrisch rijden. Ook is er een substantieel aantal inwoners dat gebruik maakt van deelvervoer, omdat zij de auto maar af en toe gebruiken. In de woonwijken vindt het parkeren doorgaans op eigen terrein, op opritten of parkeerfaciliteiten bij appartementencomplexen. In de centra wordt aan de randen geparkeerd.

Multifunctioneel buitengebied

In het buitengebied zijn functies en opgaven met elkaar verweven: landbouw, natuur, waterberging, recreatie en bedrijvigheid versterken elkaar. Daarnaast vindt er grootschalige duurzame opwekking van energie plaats. Het platteland is door z'n sterke economische basis leefbaar en draagt bij aan de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit van Geldrop-Mierlo, waarbij elk gebied z'n eigenheid heeft.

Het buitengebied heeft een ruime schakering aan functies. Op de momenten dat er land vrij kwam, is / zijn daar recreatie, kleinschalige bedrijvigheid of woningen voor terug gekomen. De hoeveelheid bebouwing is hierdoor echter niet toegenomen; er is door de veranderingen een landschappelijke kwaliteitsimpuls geleverd. De landbouw in Geldrop-Mierlo is economisch vitaal en natuurinclusief.

Gulbergen is in samenwerking met de gemeente Nuenen uitgegroeid tot een duurzaam sport-, recreatie- en natuurgebied. Het is een recreatieve hotspot waar de bijzondere hoogteverschillen in het gebied worden benut voor bijvoorbeeld mountainbiken, een klimpark en glijbanen. Via een brug over het Eindhovens Kanaal is Gulbergen verbonden met de Molenheide. 't Broek, Gijzenrooi en Sang en Goorkens hebben hun belevingswaarde doordat het authentieke agrarische landschappen zijn, en daarmee waardevol cultuurlandschap in deze regio. Natuurinclusieve landbouw is verweven met recreatieve functies op de erven. Gijzenrooi is bovendien een belangrijk natuurgebied waar volop gerecreëerd wordt en waar mensen de authentieke agrarische cultuur kunnen beleven op de stadsboerderij.

Aan de noordoostzijde van Mierlo vinden we diverse vormen van landbouw en is agrarische productie gecombineerd met het vasthouden van water in het gebied. Ook zijn er zonnevelden voor grootschalige duurzame opwekking van energie.

Economische kracht

In Geldrop-Mierlo is er een solide economische basis. Zowel de centra, de bedrijventerreinen als het buitengebied zijn economische dragers in de gemeente. Op onze vitale, verduurzaamde en toekomstbestendige bedrijventerreinen zien we een gevarieerde mix aan bedrijven, met name binnen het midden- en kleinbedrijf en de recreatieve sector. Het aantal bedrijventerreinen is overigens wel gereduceerd, ten gunste van woningbouw. Onze lokale, in Geldrop-Mierlo gewortelde bedrijven koesteren we. Met nieuwe bedrijven die zich vestigen, zoeken we vooral aansluiting bij Brainport Eindhoven. De bedrijven die in Geldrop-Mierlo zijn gevestigd, dragen met hun (relatief) hoge arbeidsinzet bij aan werkgelegenheid, zonder veel ruimte in te nemen. Door de mix aan bedrijven is er een gevarieerde werkgelegenheid, voor verschillende vakgebieden en opleidingsniveaus. Ook hebben mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt er een plek – in hun eigen woongemeente - en zijn er mogelijkheden voor bijbanen en stages voor onze jeugd.

De beperkte ruimte op onze bedrijventerreinen is gericht ingezet. Er zijn bedrijven gevestigd die maatschappelijke meerwaarde leveren en de terreinen zijn netjes en ordentelijk ingericht. Lokale bedrijven hebben ondanks de beperkte ruimte soms toch kunnen groeien door herstructurering op kavelniveau. De bedrijvigheid is per saldo in 2040 niet uitgebreid; dat is op plekken in de regio gebeurd die zich daar beter voor lenen. Bedrijven zijn verduurzaamd door hun beperkte energieverbruik en CO_2-uitstoot en het feit dat zij in 2040 gasloos zijn[1]. Een groot aantal bedrijven levert bovendien een bijdrage aan de circulaire economie en het beperken van afvalstromen.

De sterke economische kracht van het buitengebied is gebaseerd op recreatieve bedrijvigheid. De ligging van Geldrop-Mierlo maakt dat er veel bezoekers vanuit Eindhoven en Helmond recreëren op ons platteland en in onze natuur. Dat vertaalt zich bovendien naar bezoek aan de centra. Ook horeca maakt deel uit van de bedrijvigheid. Vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen zijn benut voor kleinschalige bedrijvigheid, vooral bij erven die dicht bij de dorpen liggen en goed bereikbaar zijn. Dit biedt qua maat en schaal aanvullende mogelijkheden ten opzichte van de bedrijventerreinen en het draagt bij aan de vitaliteit van het platteland.

[1] Op enkele uitzonderingen na, die door hun specifieke bedrijfsprocessen afhankelijk zijn van gas.

Bijlage 1. Trends en ontwikkelingen richting 2040

Onze ambities staan niet op zichzelf, maar vinden hun plek binnen de ontwikkelingen die gaande zijn en die we in de loop van de tijd verwachten.

Regionaal

De regio Zuidoost-Brabant – ook wel Brainport Eindhoven – maakt de komende jaren een grote schaalsprong. Door de succesvolle samenwerking tussen bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheden wordt de komende jaren verder gebouwd aan ons unieke ecosysteem. We brengen nieuwe samenwerkingen, nieuwe bedrijvigheid en nieuwe producten voort. Ook huisvesten we als regio steeds groter groeiende toonaangevende bedrijven. Hierdoor neemt ook de bedrijvigheid toe die daar aan gelieerd is, vooral in het MKB. De komende jaren komen er nog vele banen bij in deze regio. Zoveel dat het een uitdaging wordt om voldoende arbeidskrachten naar onze regio te trekken, aan de woningvraag te voldoen en voor de nodige voorzieningen te zorgen.

Een uitdaging die in het verlengde ligt daarvan, is om de leefbaarheid niet uit te oog te verliezen. Zo'n schaalsprong die we als regio gaan maken, betekent ook een grote druk op onze ruimte. Ook op de schaal van de regio gaan we op zoek naar de kracht van stad en land en de goede verbinding daartussen. Eindhoven en Helmond gaan verder verstedelijken. In de andere, meer landelijk gemeenten is de insteek om het dorpse te behouden. In plaatsen als Geldrop en Veldhoven is een lichte verstedelijking te verwachten in de vorm van verdichting in de bebouwde kom. De woningbouw zal zich altijd in balans met andere opgaven zoals de groenstructuur en mobiliteit moeten ontwikkelen. De kwaliteit van het samen leven en de leefomgeving en het waar mogelijk verbeteren daarvan dient daarbij altijd voorop te staan.

Algemeen

Post-corona tijdperk
De eerstkomende jaren zullen we bezig zijn om uit de crisismodus te komen en ons gewone leven weer op te pakken. Het zal echter niet meer hetzelfde zijn als eerst. We borduren voort op ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden, zoals meer thuiswerken, de boodschappen meer thuis laten bezorgen, etc. Ook zien we dat mensen meer belang zijn gaan hechten aan gezondheid. Tegelijkertijd zal er ook het besef zijn dat de manier waarop we op deze wereld samenleven onvermijdelijk tot volgende pandemieën zal leiden. We moeten ons daar meer tegen wapenen om het te voorkomen, maar vooral ook om er op een minder maatschappij-ontwrichtende manier mee om te gaan.

Vermogensongelijkheid, inkomensongelijkheid en sociale ongelijkheid
Het verschil tussen rijk en arm is de laatste jaren groeiende en het lijkt erop dat de Corona-pandemie dit heeft versterkt. Dit lijkt vooral betrekking te hebben op vermogensongelijkheid. Mensen met ruime financiële middelen zijn beter in staat om economische of ontwikkelkansen te pakken dan mensen die beperkt zijn qua financiële mogelijkheden. De inkomens-verschillen zijn echter stabiel en de inkomsensongelijkheid wordt sterk beperkt door de inkomensherverdeling (CBS, oktober 2021). Geldrop-Mierlo scoort in de middenmoot qua inkomensongelijkheid (CBS, 2019). Wat de sociale ongelijkheid betreft ziet het Sociaal en Cultureel Planbureau een stabiele situatie over de jaren heen, maar ook dat de sociale samenhang onder druk staat. Er bestaan verschillen op het gebied van kansen, maatschappelijke positie en opvattingen doordat het economisch kapitaal, persoonskapitaal, sociaal kapitaal en cultureel kapitaal van mensen verschilt (SCP, oktober 2021).

Inclusie
Een inclusieve samenleving is een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Dat is nog steeds niet vanzelfsprekend voor iedereen. Sinds juli 2016 is in Nederland het VN-verdrag voor de rechten van personen met een beperking van kracht en dit wordt als een enorme kans gezien om stappen te maken op het gebied van inclusie, participatie en toegankelijkheid (Zet, mei 2019). Waar inclusie vaak gaat over mensen met een beperking, hanteren we in Geldrop-Mierlo een brede definitie. Ook voor eenzame mensen, mensen met een allochtone afkomst, mensen met een LHBTI+ achtergrond, laaggeletterden of mensen in een lastige financiële situatie is het geregeld moeilijk om mee te doen. De omgevingsvisie kan een vertrekpunt zijn voor een inclusieve leefomgeving.

Vergrijzing
Hoewel de aantrekkende economie in Zuidoost-Brabant veel jonge mensen naar deze regio zal trekken, hebben we de komende decennia nog wel te maken met vergrijzing van onze bevolking (wellicht niet zozeer procentueel, maar wel in absolute zin). De groep ouderen wordt steeds groter en ook hun gemiddelde leeftijd stijgt. Dat vraagt om andere voorzieningen qua wonen, ontspanning en zorg en het doet ook iets met de dynamiek in een samenleving. Ook stelt de

vergrijzing, samen met de opkomst van nieuwe zorgtechnologie en de toename van het aantal chronisch zieken, de samenleving voor de uitdaging om de kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg te kunnen borgen. Voor een houdbare zorg is het volgens de WRR nodig om het uitvoerend vermogen te versterken (meer doelmatigheid, meer personeel) en tegelijkertijd ook om scherpere keuzes te maken (WRR, september 2021). Lokaal liggen er mogelijkheden in het inzetten op brede gezondheid en preventie.

Verduurzaming
Inmiddels is er een zeker bewustzijn dat we ons gedrag moeten aanpassen, willen we niet in een onleefbare situatie terechtkomen door bedreiging van biodiversiteit, extreme weersomstandigheden, zeespiegelstijging, etc. Dat bewustzijn zal zich de komende jaren nog moeten vertalen naar daadwerkelijke actie en een andere prioriteitstelling. De uitdaging is om mensen te mobiliseren om hun bijdrage te leveren. Naar de toekomst toe gaan we waarschijnlijk zien dat economische meerwaarde – vaak de belangrijkste drijfveer in de afgelopen decennia –vaker op het tweede plan zal komen, omdat andere waarden voorop worden gesteld.

Digitalisering
De afgelopen jaren is het snel gegaan met de digitalisering. De uitdagingen op het gebied van informatieveiligheid zijn toegenomen en onze sociale verbanden zijn gaandeweg veranderd. De economie is datagedreven en bestaat uit digitale platformen. Het beschermen van de persoonlijke gegevens van mensen is steeds belangrijker geworden. Overheden zijn door de digitalisering ook anders gaan werken en zich meer via digitale platformen gaan manifesteren, waarbij de grenzen tussen overheden vervagen en de interactie met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties is veranderd. Door het koppelen van data- en informatiestromen wordt beleid bovendien steeds meer kennisgedreven en in samenhang ontwikkeld. Een uitdaging naar de toekomst is om het glasvezelnetwerk beter te benutten voor maatschappelijke diensten en de openbare ruimte. Verwacht wordt dat Artificial Intelligence (AI) de samenleving fundamenteel zal veranderen (WRR, 2021). AI staat op een keerpunt: van het lab naar de samenleving. Gedacht kan worden aan het steeds meer toepassen van machine learning en deep learning. AI brengt kansen met zich mee voor de samenleving, maar ook risico's. Dat vraagt om inbedding op een manier die publieke waarden beschermd. En dat terwijl het een ontwikkeling is die niet goed te overzien is of in banen valt te leiden. De WRR verwacht dat AI invloed gaat hebben op bijvoorbeeld veiligheid, gezondheid, autonomie, vrijheid, burgerrechten, de rechtstaat, rechtvaardigheid en inclusie.

Burgerschap
Er is een trend waar te nemen dat mensen zich in toenemende mate anders opstellen. Ze accepteren geen standaardoplossingen meer en willen maatwerk (Rotmans, 2021). Mensen organiseren zich bovendien steeds meer (bijvoorbeeld in coöperaties) en zijn beter in staat om hun eigen leefomgeving in te richten, ondersteund en versterkt door technologie. Voor de gemeente betekent dit een omslag naar meer participatie, het leveren van maatwerk, ruimte voor zelforganisatie en een meer faciliterende rol. Daarbij blijft overigens ook oog nodig voor de groep mensen die zichzelf minder goed kunnen redden.

Continue verandering als constante
De wereld om ons heen verandert continu en dat lijkt steeds sneller te gaan. In de afgelopen decennia heeft onze samenleving zich ontwikkeld van een redelijk homogene, geordende en stabiele samenleving naar een samenleving met een enorme variëteit en diversiteit. Ze wordt complexer en gefragmenteerder en dat heeft impact op hoe we samen leven. We leven niet zozeer in een tijdperk van verandering, maar in een verandering van tijdperk (Rotmans, 2021). De wereld is in transitie naar een nieuwe maatschappelijke ordening en een nieuwe economie en er vindt een machtswisseling plaats. In de praktijk zien we dat terug in meer tastbare uitingen. Bijvoorbeeld dat het leven steeds digitaler wordt, oude normen van consumptie verdwijnen en sociale verbanden worden heruitgevonden. Tel daarbij op dat we langer leven, dat mobiliteit verandert en dat we nieuwe technologische sprongen maken. Dit vraagt van iedereen het vermogen om te schakelen en continu een eigen plek te vinden en te heruitvinden. Het maakt het ook moeilijk om ver vooruit te kijken, waardoor adaptiviteit steeds belangrijker wordt.

Bronnen
Welvaart in Nederland 2019 (CBS, 2019)
Lokale inclusie, van agenda naar impact, (Zet, mei 2019)
Kiezen voor houdbare zorg, mensen, middelen en maatschappelijk draagvlak (WRR, september 2021)
Inkomens verdeeld, 40 jaar in vogelvlucht (CBS, oktober 2021)
Verschil in Nederland 2014-2020 (Sociaal en Cultureel Planbureau, oktober 2021)
Opgave AI, de nieuwe systeemtechnologie (WRR, november 2021)

Bijlage 2. De ambities binnen de thema's samen leven en leefomgeving

De visie 2040 beschrijft de ambities die we met elkaar hebben voor Geldrop-Mierlo in de richting van 2040. In de visie sociaal domein zijn de ambities voor het samen leven in Geldrop-Mierlo een slag concreter gemaakt. De ambities voor de leefomgeving in Geldrop-Mierlo zijn in de omgevingsvisie op hoofdlijnen verder verdiept. Hiermee geven ze een nadere kijk op waar we in Geldrop-Mierlo met elkaar naartoe willen bewegen. Beide beleidsdocumenten gaan vooral ook in op de inzet die gemeente pleegt om aan deze ambities bij te dragen. In deze bijlage bij de visie zijn uit deze beleidsdocumenten puur de gezamenlijke ambities gedestilleerd. De inzet van de gemeente is uitgewerkt in de strategie van de gemeente voor de periode '23-'24.

Samen leven in Geldrop-Mierlo in 2040

In Geldrop-Mierlo zijn we verantwoordelijk voor onszelf én voor elkaar. We leven in harmonie met elkaar samen, iedereen levert een waardevolle bijdrage en we willen er voor een ander zijn. Een kernwaarde in de gemeente is inclusiviteit: Geldrop-Mierlo is van en voor iedereen. Mensen voelen zich onderdeel van de gemeenschap en nemen deel aan die gemeenschap. Samen zijn we een vitale en veerkrachtige gemeenschap. We zijn nieuwsgierig naar elkaar en iedereen is gelijkwaardig en wordt gelijkwaardig benaderd.

De regie en verantwoordelijkheid voor het welzijn van inwoners ligt bij mensen zelf. Gemeenschappelijke opgaven worden door mensen in hun eigen wijk of buurt aangepakt. Mensen zijn autonoom, nemen zelf besluiten, bepalen hun eigen strategie, stellen die bij als de situatie daarom vraagt en ontwikkelen zich hun leven lang. Zij kunnen hulp vragen als het (even) niet zelf lukt. In de eerste plaats binnen hun eigen sociale netwerk, maar inwoners kunnen ook een beroep doen op professionele hulp. Professionals helpen mensen dan in de eerste plaats om hun probleemoplossend vermogen te vergroten. Zij herkennen en erkennen draagkracht en onvermogen van hulpvragers en stemmen daar hun hulp op.

Waar we in Geldrop-Mierlo samen voor staan op het gebied van samen leven
Geldrop-Mierlo is een veerkrachtige gemeenschap die leeft, tegenslag kan verwerken, zichzelf herstelt en ontwikkelt. Het is een plek met hart waar mensen zich thuis voelen en met elkaar zijn verweven door families, vriendenkringen, verenigingen, wijken en andere verbanden. Mensen zijn in staat voor zichzelf en voor elkaar te zorgen, mee te doen, zich te ontwikkelen, mee te werken en elkaar te ontmoeten.

Inwoners van Geldrop-Mierlo hebben de benodigde bronnen om veerkrachtig te zijn en daarmee in hun welzijn te kunnen voorzien, bijvoorbeeld inkomen, organiserend vermogen, sociale netwerken, mantelzorg en een fijne leefomgeving. Bovendien kunnen we rekenen op een goed vangnet.

Sterke, vitale en gezonde wijken

We zorgen samen voor sterke, inclusieve wijken, waarin mensen veerkrachtig en initiatiefrijk zijn en iedereen mee kan doen.

Inclusieve gemeenschap
Alle mensen voelen zich onderdeel van onze gemeenschap. Mensen geven om elkaar en voelen dat zij erbij horen. Diversiteit is normaal en vanzelfsprekend. We nemen elkaar serieus door een open en nieuwsgierige houding aan te nemen en ons actief te verdiepen in elkaars zienswijze, achtergrond en wereldbeelden. We kiezen voor dialoog en samenwerking en bekijken de dingen vanuit verschillende perspectieven. We leren ook van elkaar door het verschil in visies, ervaringen en competenties te omarmen. Onze gemeenschap is toegankelijk en open voor alle mensen, ongeacht leeftijd, gender, seksuele voorkeur, beperking, religie of financiële situatie. Mensen hebben vanuit gelijke kansen en mogelijkheden deel aan de gemeenschap.

Gezonde leefstijl
Inwoners van Geldrop-Mierlo wonen in een gezonde woonomgeving, die aantrekkelijk en goed is ingericht op een gezonde leefstijl. Inwoners kiezen een gezonde leefstijl. Ze hebben aandacht voor een gezond gewicht, voldoende bewegen en hun mentale gezondheid en zijn terughoudend in het gebruik van genotsmiddelen. Ook hebben ze het vermogen om zich aan te passen aan nieuwe omstandigheden en zijn ze in staat om zelf regie te voeren bij fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven. Doordat inwoners kunnen omgaan met gezondheidsklachten en tegenslagen, versterkt dat hun gezondheidsbeleving.

Sterke wijken en netwerken

Inwoners zijn trots op waar ze wonen. Je kiest de leefomgeving die bij je past en waarmee je jezelf identificeert. Mensen voelen zich thuis en veilig in de eigen leefomgeving. Mensen kennen elkaar, ontmoeten elkaar en kunnen op elkaar vertrouwen. Dat ontmoeten doen ze binnen een variatie aan levendige ontmoetingsplekken en in verschillende netwerken, zoals binnen hun vereniging, school, online, het buurtfeest, enzovoorts. Elke wijk of buurt heeft een eigen dynamiek, behoeften en mogelijkheden. Met elkaar bouwen we en zorgen we voor leefbare, veilige wijken, met een actieve rol voor inwoners en ondernemers vanuit burgerschap en (mede)eigenaarschap. Hierdoor zijn we als gemeenschap veerkrachtig en helpen we elkaar. Vele vrijwilligers dragen in alle vormen en maten hun steentje bij en zijn de ruggengraat in de wijk.

Doorlopende ontwikkellijn en benutten talenten

Een leven lang ontwikkelen is een vanzelfsprekend onderdeel van leven en werk. Mensen zijn in staat om flexibel te reageren op de wereld en de gemeenschap die continu en steeds sneller ontwikkelen. Ook als onduidelijk is hoe de toekomst eruit ziet. Mensen ontplooien en ontwikkelen actief hun kwaliteiten om hun persoonlijke, werk- en maatschappelijke doelen te bereiken. Door het ontwikkelen van talenten vinden mensen steeds een goede aansluiting op de arbeidsmarkt. Ontwikkelen is een tweede natuur en dat wordt breed in de gemeenschap ondersteund. Binnen het gezin, binnen verenigingen, enzovoorts. In het verlengde daarvan is er ook een sterke koppeling tussen onderwijs en bedrijfsleven.

Betrokken mensen en betrouwbare steun met perspectief

Kwetsbare situaties en niet mee kunnen doen vangen we samen op.

Financiele vaardigheid en bestaanszekerheid

Inwoners van Geldrop-Mierlo zijn financieel vaardig en kunnen rondkomen met wat ze hebben. Ze hebben voldoende en stabiel inkomen, waardoor ze die zo fundamentele bestaanszekerheid en perspectief hebben. Mensen zijn zeker van een dak boven het hoofd, het kunnen doen van de dagelijkse boodschappen en toegankelijkheid van zorg. Ze hebben daardoor ook steeds de veerkracht en mentale ruimte om een weg te vinden uit lastige situaties. Die financiële vaardigheid zien we terug in dat onze inwoners voldoende inkomsten verwerven om van te leven, hun geldzaken organiseren, verantwoord besteden en voorbereid zijn op (ongeplande) gebeurtenissen. Een goede start helpt, dus het is van belang dat we op jonge leeftijd al met geld kunnen omgaan. Ook voor nieuwkomers is een goede start in onze gemeenschap belangrijk. Daarom zijn zij snel aan het werk, de Nederlandse taal machtig en in verbinding binnen de wijk. We slagen er met elkaar in om het vroeg te signaleren als mensen in de knel komen.

Mensen helpen elkaar

Onze inwoners en ondernemers helpen elkaar. Mensen in straten en wijken hebben oog voor elkaar, bekommeren zich om elkaar en delen vreugde en verdriet. Er is in de vergrijzende gemeenschap een belangrijke rol weggelegd voor mantelzorgers. Zij worden geholpen om te zorgen en worden gewaardeerd. Mensen die zorg nodig hebben en die zorg verlenen worden gehoord, om te zorgen dat zij zoveel als mogelijk zelf regie hebben.

Toegang tot ondersteuning en zorg

De regie en verantwoordelijkheid ligt bij de betrokken mensen: in eerste instantie bij de zorgvrager, maar in diens kielzog bij de mantelzorger en de vrijwilliger. Zij zoeken antwoorden, nemen besluiten, bepalen hun eigen strategie en stellen deze waar nodig bij. Besluiten, plannen en strategieën die passen bij hun leven. Iedereen heeft een netwerk om zich heen waar hij of zij een beroep op kan doen en die er onvoorwaardelijk zijn. Inwoners hebben hierdoor zelf een goed probleemoplossend vermogen en stellen de eerste hulpvraag binnen hun eigen netwerk. Voor mensen die dat netwerk beperkt of niet hebben, is er vangnet. Als er meer en professionele zorg nodig is, dan weten inwoners waar ze terecht kunnen met hun hulp- of ondersteuningsvraag en wordt er gehandeld na een deskundige inschatting van de vraag.

Passende ondersteuning en zorg

Mensen krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben, tijdig, op maat en in samenhang. De hulp of ondersteuning is effectief, waardoor wordt toegewerkt naar afschaling van de zorg. Om aan te sluiten bij de leefomgeving van mensen, is zorg en ondersteuning zoveel als mogelijk ambulant en binnen de gemeentegrenzen. Ook hebben mensen zelf invloed op hoe het zorgverleningsproces verloopt en wie dat uitvoert.

De leefomgeving in Geldrop-Mierlo in 2040

De focus in Geldrop-Mierlo ligt op woongeluk en de recreatiefunctie die we vervullen in deze regio.

Verbonden in het netwerk

We zijn duurzaam verbonden met het stedelijk netwerk om ons heen. Dat houdt in dat de inrichting van onderwijsmogelijkheden, voorzieningen, bedrijvigheid en mobiliteit in Geldrop-Mierlo is afgestemd op het aanbod binnen het Brainport Eindhoven. We hebben goede wandel- en fietsverbindingen tussen de wijken en het centrum en goede fiets- en OV-verbindingen met Eindhoven en Helmond. Onze autobereikbaarheid is goed.

Mobiliteit

Geldrop-Mierlo is en blijft goed bereikbaar, ondanks de toename van mobiliteit en congestie. Automobiliteit, fietsgebruik en openbaar vervoer zijn elk onmisbare schakels in het mobiliteitsnetwerk. Binnen Geldrop-Mierlo en voor korte afstanden gebruiken inwoners overwegend de fiets. Voor grotere afstanden of naar Eindhoven of Helmond maken ze gebruik van bus of trein. De auto wordt alleen gebruikt voor verder weg gelegen bestemmingen. Doorgaand verkeer rijdt om Geldrop en Mierlo heen, waardoor de verkeersdruk in de gemeente beperkt is. In het verlengde hiervan zijn de wegen in de gemeente ingericht op verblijf en langzaam verkeer. We hebben comfortabele snelfietsroutes die aansluiten op de centra en bedrijventerreinen in Eindhoven en Helmond. Het fietsen binnen de bebouwde kom is aantrekkelijk door rechtstreekse, veilige verbindingen tussen wijken en de centra in Geldrop en Mierlo en het laten doorlopen van de snelfietsroutes. Het station in Geldrop is onderdeel van het centrum van Geldrop en is een OV-knooppunt met een hoge frequentie van treinen en bushaltes. Verspreid door Geldrop en Mierlo staan laadpalen voor het opladen van elektrische auto's, omdat nagenoeg alle auto's elektrisch rijden. Ook is er een substantieel aantal inwoners dat gebruik maakt van deelvervoer, omdat zij de auto in mindere mate gebruiken.

Voorzieningen

Het woon- en leefklimaat in Geldrop-Mierlo is plezierig, onder andere doordat er zoveel voorzieningen zijn. Gezellige centra, een ziekenhuis, een zwembad, uitgebreide binnen- en buitensportfaciliteiten, veel recreatiemogelijkheden, enzovoorts. Ook basisscholen en een middelbare school hebben we zelf in huis. Het mooie is dat we voor andere voorzieningen binnen het Brainport Eindhoven alles vinden: theater, bioscoop, grote winkelcentra liggen in Eindhoven en Helmond binnen handbereik. De gemeenten in het Brainport Eindhoven vullen elkaar aan qua voorzieningen. Geldrop-Mierlo onderscheidt zich in de regio door de vele recreatievoorzieningen, binnen een dorpse en landelijke sfeer.

Doorlopend groen

In Geldrop-Mierlo zijn er robuuste doorlopende groenstructuren als kwaliteit, buffer en recreatieve kracht. Dit draagt namelijk bij aan (boven)regionale ecologische verbindingen, biodiversiteit en waterberging. Door sterke noord-zuid lopende groenstructuren kunnen inwoners van Geldrop-Mierlo en de omliggende gemeenten genieten van de natuur en cultuurhistorie.

Natuur

Het groen loopt zonder barrières door, binnen en buiten onze gemeente. Geldrop-Mierlo is de groene long in het verstedelijkte gebied van Eindhoven en Helmond. De natuurgebieden in Geldrop-Mierlo zijn biodivers en vitaal en sluiten op elkaar aan en op natuurgebieden in de regio (zoals het Van Gogh nationaal park en het Dommelpark). De Molenheide maakt deel uit van een uitgestrekte band van bos- en heidegebieden, van de Strabrechtseheide tot de Stiphoutse Bossen. Het bos is uitgebreid, er is bos ontwikkeld in de flank van Gulbergen en er zijn faunapassages zodat dieren de A67 en het Eindhovens Kanaal kunnen passeren. De gaten in het natuurwerk zijn gevuld door natuur te realiseren in het beekdal van de Kleine Dommel en in het gebied Gijzenrooi. Hierdoor slaan we ook meer CO2 op en hebben we meer waterbergend vermogen. Het Dommeldal is een langgerekt natuurpark, waarmee wordt bijgedragen aan klimaatadaptie, recreatieve verbindingen, fietsveiligheid en de versterking van het centrum van Geldrop. Door zonering van bossen en heide is er ruimte voor enerzijds specifieke natuurwaarden en rustige plekken waar de natuur (biodiversiteit) voorop staat en anderzijds voor recreatie in de vorm van wandelen, fietsen, sporten en verblijven. Sang en Goorkens is een moerasbos dat bijdraagt aan biodiversiteit en aan het vasthouden van water voor een gezonde waterhuishouding benedenstrooms

Waterbeheer

We zijn klimaatadaptief en het waterbeheer ondersteunt onze biodiverse en vitale natuur. Er is voldoende waterbergend vermogen in de natuurgebieden, zodat we droogte en natuurbranden voor zijn en hevige neerslag kan worden opgevangen. Zo is er een goede sponswerking van de bodem zodat de bodem water vasthoudt, hebben we meer loofbos dan naaldbos waardoor er minder water verdampt en houden we water vast in robuuste beekdalen. In de flanken van de beekdalen en

langs het kanaal hebben we kwelzones. Door onze natuurinclusieve landbouw is het water schoner en kon het watersysteem in Mierlo-Zuidoost weer verbonden worden met Sang en Goorkens. In landbouwgebieden op de flanken van de Molenheide houden we water vast, wat ook nog eens bijdraagt aan hogere grondwaterstanden op de Molenheide zelf.

Stralende middelpunten

Zowel Geldrop als Mierlo heeft een multifunctioneel centrum waar winkelen, recreëren, wonen, verblijven, cultuur en vermaak samen komen. Ze vormen met hun mooie pleinen beide het middelpunt van het dorpse leven en het vertrekpunt voor een recreatief bezoek of bezoek aan een evenement. Het woningaanbod in de centra is afgestemd op de woonbehoefte van ouderen, alleenstaanden en jongeren, wat compactere woningen impliceert. De activiteiten en voorzieningen zorgen bovendien voor bezoekers. De winkelgebieden zijn compact om leegstand te voorkomen en beide centra zijn goed verbonden met de woonwijken. Het centrumgebied in Geldrop is omvangrijk en daar hebben zich allerlei functies ontwikkeld. Het station is onderdeel van het centrumgebied.

Wonen in het centrum

Geldrop-Mierlo kent een goede mix aan woningen, met voor elk wat wils. In de beide centra ligt de nadruk op woningen voor starters, senioren en andere 1- en 2-persoonshuishoudens. Voor mensen met hun wortels in onze gemeente, maar vooral in het centrum van Geldrop ook voor mensen vanuit de regio. Dat hoort bij de functie van Geldrop-Mierlo als mooie, fijne woongemeente; we dragen eraan bij dat Brainport Eindhoven een aantrekkelijke regio is om te werken. Doordat ouderen naar deze woningen trekken is er sprake van doorstroming, waardoor er elders voldoende woningaanbod is voor gezinnen. De centra zijn voor de bewoners een verblijfsgebied, waar diverse voorzieningen bij de hand zijn. In het centrum van Mierlo zijn verouderde of leegstaande plekken geherstructureerd en daardoor benut voor de bouw van woningen en het aanleggen van groen. Het centrum van Mierlo is hierdoor verdicht ten gunste van betaalbare woningen. De vergroening heeft ook baat gehad voor de klimaatadaptatie, omdat er ruimte is gecreëerd voor het bergen en vasthouden van water.

Voorzieningen

Het winkelgebied in Mierlo is compact. In de aanloopstraten heeft detailhandel plaats gemaakt voor woningen. Het centrum van Geldrop trekt vele soorten bezoekers door de verschillende functies van het centrum, bijvoorbeeld in de vorm van culturele voorzieningen, evenementen, maatschappelijke functies en horeca. Aan de oostzijde van het centrum van Geldrop is er een brede natuurparkzone met gebouwen, waardoor het Dommeldal is verbonden met het centrumgebied. Het kasteel in Geldrop is – als één van de parels van het centrum – vanuit het centrum beleefbaar, waardoor de regionale meerwaarde goed uit de verf komt. Er zijn zichtlijnen van het winkelgebied naar het kasteel en er is ook een goede fysieke verbinding. Het ziekenhuis heeft een essentiële functie in het centrum en is daadwerkelijk onderdeel van het centrum door een park- of pleinzone, een rand met woningen en andere voorzieningen. Het station is verbonden aan het winkelgebied en het ziekenhuisgebied en vormt de rand van het centrum van Geldrop.

Inrichting openbare ruimte

Aan de randen van het centrum van Mierlo is groen gerealiseerd voor aantrekkelijke entrees en de kwaliteit van de leefomgeving. Dit groen is doorgetrokken naar de randen van het dorp, waarmee er groene routes van het centrum naar het buitengebied lopen. In het centrum van Mierlo is een ondergrondse wateropvang gerealiseerd, zodat hevige neerslag goed kan worden verwerkt. Daarnaast wordt water geborgen in het Dommeldal.

Groene sociale wijken

Onze insteek op gezondheid en sociale cohesie (binnen het zijn van een plek met hart) wordt qua leefomgeving ondersteund door groene wijken en ruimte voor ontmoeting. In 2042 zijn onze wijken bovendien al in belangrijke mate duurzaam ingericht qua energieverbruik en -opwekking. In alle wijken is er een goed gevarieerd en betaalbaar woningaanbod, passend bij de samenstelling van de bevolking en de ontwikkeling daarin. Bij vernieuwingen in wijken wordt steevast met elkaar de combinatie gezocht tussen wonen, verkeer, groen, elkaar ontmoeten, duurzaamheid, veiligheid, etc.

Groen in de wijken

In de woonwijken is er veel groen en de groenstructuren zijn verbonden met elkaar en zorgen zo voor een natuurlijke verbinding tussen de wijken. Het groen draagt bij aan de leefkwaliteit en nodigt uit tot wandelen, sport en bewegen. Een ander winstpunt is dat het groen zorgt voor schaduw in hete zomers en voor neerslagabsorberend vermogen bij hevige buien.

Passend en verduurzaamd wonen

In woonwijken waar verouderde woningen stonden is het woningaanbod vernieuwd. De woonwijken zijn iets verdicht door meerlaagse bebouwing neer te zetten, vooral op plekken waar basisvoorzieningen geconcentreerd zijn. Om continu te kunnen schakelen, werken we met modulaire bouw voor betaalbare tijdelijke huisvesting. Alle nieuwbouw is direct duurzaam en aardgasvrij uitgevoerd, maar ook de bestaande woningen zijn in 2042 verduurzaamd en aardgasvrij gemaakt.

Wijken zijn ingericht op fietsers

Er is een stevig en veilig fietsnetwerk binnen de wijken, tussen de wijken en naar het centrum. Er zijn fietsroutes binnen de groenstroken, fietsstraten waar de auto te gast is en éénrichtingsverkeer voor een rustiger verkeersbeeld en meer ruimte.

Ontmoetingsplekken in de wijk

In de woonwijken zijn er verschillende ontmoetingsplekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Doordat mensen elkaar dichtbij huis kunnen ontmoeten, draagt dat bij aan een mooie sociale cohesie in de wijk. Bewoners van de wijk kunnen er zelf laagdrempelig activiteiten organiseren en recreatieve initiatieven ontplooien. De ontmoetingsplekken zijn deels structureel, maar worden ook tijdelijk in leegstaande gebouwen of via pop-up voorzieningen georganiseerd.

Basisvoorzieningen om de hoek

De niet-dagelijkse winkelvoorzieningen hebben intussen allemaal hun plek gevonden in de centra, die door de concentratie van voorzieningen het stralende middelpunt van Geldrop en Mierlo zijn. De winkels in de centra enerzijds en de woonwijken anderzijds beconcurreren elkaar zo niet. In de woonwijken vinden we wel de basisvoorzieningen: een supermarkt, een apotheek, een huisarts, etc. Mooi op een bereikbare afstand voor eenieder. Ook voor de grote groep ouderen en de minder mobiele mensen, die hierdoor zelfredzaam kunnen wonen.

Een multifunctioneel buitengebied

In het buitengebied zijn functies en opgaven met elkaar verweven. Landbouw, natuur, recreatie en bedrijvigheid versterken elkaar. Ook is er ruimte ingebed voor waterberging waarmee het landelijke gebied klimaatbestendig is. Daarnaast vindt er grootschalige duurzame opwekking van energie plaats. Het platteland is door z'n sterke economische basis leefbaar en draagt bij aan de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit van Geldrop-Mierlo, waarbij elk gebied z'n eigenheid heeft.

Diversiteit aan functies

Het buitengebied heeft een ruime schakering aan functies. Op de momenten dat er agrarisch land vrij kwam, is / zijn daar recreatie, kleinschalige bedrijvigheid of woningen voor terug gekomen. De hoeveelheid bebouwing is hierdoor echter niet toegenomen; er is door de veranderingen een landschappelijke kwaliteitsimpuls geleverd.

Natuurinclusieve en extensieve landbouw

De landbouw in Geldrop-Mierlo is economisch draagkrachtig en natuurinclusief. De impact van landbouw op de natuur is aanvaardbaar en landbouw, natuur en water zijn met elkaar verweven.

Duurzame opwekking van energie

Geldrop-Mierlo heeft slechts een bescheiden bijdrage binnen de regio kunnen realiseren ten aanzien van het duurzaam opwekken van energie. Gebieden met bijzondere landschappelijke kwaliteiten hebben we ongemoeid gelaten. In overige gebieden, bijvoorbeeld aan de noordoostzijde van Mierlo en De Gulbergen, hebben we zonneweides ingepast in het landschap.

Een duurzaam recreatiegebied

Gulbergen is uitgegroeid tot een sport- en recreatiegebied. Het is een recreatieve hotspot waar de bijzondere hoogteverschillen in het gebied worden benut voor mountainbiken, een klimpark en glijbanen. Via een brug over het Eindhovens Kanaal is Gulbergen verbonden met de Molenheide. Het gebied staat niet op zichzelf, maar is aanvullend op de andere recreatieve gebieden in Geldrop-Mierlo en het Brainport Eindhoven.

Authentiek agrarisch landschap

't Broek en Gijzenrooi hebben hun belevingswaarde doordat het authentieke agrarische landschappen zijn, en daarmee waardevol cultuurlandschap in deze regio. Natuurinclusieve landbouw is verweven met recreatieve functies op de erven. Gijzenrooi is bovendien een belangrijk natuurgebied waar volop gerecreëerd wordt en waar mensen de authentieke agrarische cultuur kunnen beleven op de stadsboerderij.

Een landbouw- en energielandschap

Aan de noordoostzijde van Mierlo vinden diverse vormen van landbouw plaats en is agrarische productie gecombineerd met het vasthouden van water in het gebied. Ook zijn er zonnevelden voor grootschalige duurzame opwekking van energie.

Natuurinclusief agrarisch landschap

In het landbouwgebied ten zuidoosten van Mierlo is er sprake van natuurinclusieve en extensieve agrarische bedrijvigheid. Hierdoor watert het gebied weer af op het natuurgebied Sang en Goorkens zonder afbreuk te doen aan de natuurkwaliteit, waardoor er geen wateroverlast meer is in de randzone. In het gebied zijn bovendien op kleine schaal woningen gerealiseerd, met ruimte voor natuurinclusieve agrarische en recreatieve bedrijvigheid. De bebouwde kom van Mierlo is zo landschappelijk mooi verbonden met de natuur van Sang en Goorkens.

Economische kracht

In Geldrop-Mierlo is er een solide economische basis. Zowel de centra, de bedrijventerreinen als het buitengebied zijn economische dragers in de gemeente. Op onze vitale, verduurzaamde en toekomstbestendige bedrijventerreinen zien we een gevarieerde mix aan bedrijven, met name binnen het midden- en kleinbedrijf en de recreatieve sector. Onze lokale, in Geldrop-Mierlo gewortelde bedrijven koesteren we. Als nieuwe bedrijven zich vestigen, zoeken we vooral aansluiting bij Brainport Eindhoven.

Bedrijventerreinen van hoge kwaliteit

De beperkte ruimte op onze bedrijventerreinen is gericht ingezet. Er zijn bedrijven gevestigd die maatschappelijke meerwaarde leveren en de terreinen zijn netjes en ordentelijk ingericht. Lokale bedrijven hebben ondanks de beperkte ruimte soms toch kunnen groeien door herstructurering op kavelniveau. Bedrijven zijn bovendien verduurzaamd door hun beperkte energieverbruik en CO2-uitstoot en het feit dat zij in 2042 gasloos zijn. Een groot aantal bedrijven levert bovendien een bijdrage aan de circulaire economie en het beperken van afvalstromen.

Sterk economisch profiel

De bedrijven die in Geldrop-Mierlo zijn gevestigd dragen met hun (relatief) hoge arbeidsinzet bij aan werkgelegenheid, zonder veel ruimte in te nemen. Door de mix aan bedrijven is er een gevarieerde werkgelegenheid, voor verschillende vakgebieden en opleidingsniveaus. Ook hebben mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt er een plek en zijn er mogelijkheden voor bijbanen en stages voor onze jeugd.

Recreatieve bedrijvigheid

De sterke economische kracht van het buitengebied is gebaseerd op recreatieve bedrijvigheid. De ligging van Geldrop-Mierlo maakt dat er veel bezoekers vanuit Eindhoven en Helmond recreëren op ons platteland en in onze natuur. Dat vertaalt zich bovendien naar bezoek aan de centra. Ook horeca maakt deel uit van de bedrijvigheid.

Kleinschalige bedrijvigheid in voorheen agrarische bebouwing

Vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen zijn benut voor kleinschalige bedrijvigheid, vooral bij erven die dicht bij de dorpen liggen en goed bereikbaar zijn. Dit biedt qua maat en schaal aanvullende mogelijkheden ten opzichte van de bedrijventerreinen en het draagt bij aan de vitaliteit van het platteland.

Nieuwe vormen van werken in wijken en centra

Wonen en werken is verweven met elkaar door thuiswerken en hybride werken. Het aantal zelfstandigen is toegenomen, die veelal in netwerken samenwerken. We hebben ingespeeld op de behoefte aan werkplekken, elkaar ontmoeten en netwerken door hier ruimte voor te maken in de centra en wijken.